

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ X МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**27 жовтня 2022 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 27 жовтня 2022 р., м. Мукачево. – 279 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол №6 від 24 листопада 2022 р.)

Мединська Т.В., Тригук Т.Л. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОЇ АГРЕСІЇ	115
Мицак О.В., Ногінова Н.М. ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ДО ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	117
Міщук М.Ю. ФІНАНСОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ СТИМУЛЮВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ЛАНЦЮГІВ	119
Обіцький А.А. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ МЕХАНІЗМУ ЇХ ФУНКЦІОНУВАННЯ	121
Піцур М.Ю., Гладинець Н.Ю. ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТАРТАПІВ	123
Росул Р.В., Росул Я.І., Росул О.Р. ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ І ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	124
Chabaniuk O.M., Ogirko O.I. PODSTAWOWE WIADOMOŚCI O UBEZPIECZENIACH I RYZYKU	126
СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ НА ОСНОВІ АКТИВІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Melnychenko O. ON THE QUESTION OF INDUSTRIAL DEVELOPMENT COMPLEX OF THE REGION	129
Альбещенко О.С. УПРАВЛІНСЬКІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПІДХОДИ РОЗВИТКОМ ТУРИСТИЧНО-ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ	130
Бокша Н.І., Матвійчук С.С. АКТИВІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИРОБНИЦТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	132
Власюк Н.І. ПОДАТКОВІ ІНСТРУМЕНТИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	134
Гальо Я.М. ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ ПРОЄКТІВ ТРАНСКОРДОННИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ	136
Гладинець Н. Ю., Ряшко Н. В. ЧИННИКИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА СТАН ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В РЕГІОНАХ	137

робочих місць, що забезпечують фінансову незалежність. Інші вирішили поєднати екологічні ініціативи з соціально відповідальними проектами, щоб залучити та підтримати групи бідних та ізольованих людей.

Отже, соціальне підприємництво явище не нове у нашій країні, а тим більше у світовій практиці. Насамперед воно акцентує увагу на вирішенні соціальних проблем, поєднуючи ефективні бізнес-проекти з соціальною СФЕРОЮ. Дана політика дозволяє вирішувати питання безробіття, підтримувати вразливі категорії громадян, тим самим зменшуючи тиск на соціальну політику держави та економіку в цілому.

Список використаної літератури:

1. Толстова А. розвиток соціального підприємництва в Україні: проблеми та можливості / А. Толстова, С. Сергієнко // Вісник економіки, транспорту і промисловості. – 2018. - № 62. – С. 384-391.

Русин Іван Михайлович,

здобувач вищої освіти ОНС «Доктор філософії»,
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,

Науковий керівник:

д.е.н., професор, декан факультету
економіки, управління та інженерії **Реслер М.В.,**
Мукачівського державного університету

РОЗВИТОК ПОНЯТЬ “КАПІТАЛ” ТА “ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ” ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ

Для економічних наук основною категорією є капітал. Дослідження, які проводяться у сфері капіталу, настільки ж старі, як і економічні роздуми, початок яких можна датувати 1494 роком, коли у Венеції була надрукована “Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni et Proportionalita” Л. Пачолі [1].

Свої думки на тему капіталу висловлювали всі відомі економісти, наводячи при цьому багато метафор, які пов’язували капітал із категорією енергії. Даний підхід гарно висвітлений у П. Міровського [2].

На даний момент переважають підходи до розуміння капіталу, які сприймають його як абстрактну категорію (здатність до виконання праці). Ч. Бліс, А. Кохен і Г. Харкаурт (Ch. Bliss, A.J. Cohen, G.C. Harcourt) [3] у трьохтомному опрацюванні під назвою “Capital Theory” зібрали 71 примірник наукових статей, розділів монографій та листів з ХІХ, ХХ і ХХІ століть, автори яких представляли власні погляди на тему теорії капіталу.

Різниці у поглядах були настільки великими, що це дало авторам можливість сформулювати думку про незрозумілість тематики теорії капіталу саме через постійно виникаючі навколо неї розходження у поглядах. Дані розходження, як пише Б. Курек, “...є результатом постійного напруження між двома концепціями капіталу: фізичною і вартісною. Причиною цьому є те, що економісти сприймають

капітал і як сукупність різноманітних запасів, які використовуються в процесі виготовлення продукції, і як однорідний фонд вартості, який знаходиться між альтернативними можливостями його використання з метою встановлення цілісної норми віддачі. Як стверджують згадані автори, економісти зазвичай приймають точку зору відносно існування двох наведених вище підходів до розуміння капіталу.

Однак, проблема виникає тоді, коли дані дві концепції інтегруються в економічні моделі, і одній з них надається більше значення, а роль іншої опускається. В результаті цього більшість із розходжень, які з'явилися навколо теорії капіталу протягом останніх ста років, є результатом однієї з двох проблем, тобто: по-перше, інтеграції процесу виробництва в теорію вартості, яка основана на цінності, і, по-друге, інтеграції капіталу і часу в моделі рівноваги..." [4, с. 12].

Порівняння капіталу в економіці із енергією у фізиці має неабияке значення для подальших роздумів над природою і визначенням сутності капіталу.

Список використаної літератури:

1. Pacioli L. *Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni et Proportionalita* (Everything About Arithmetic, Geometry and Proportion) / L. Pacioli. – Wenecja, 1494.
2. Mirowski P. *More Heat than Light, Economics as social physics: Physics as nature's economics* / P. Mirowski. – Cambridge University Press, 1989.
3. Harcourt G.C. (Eds.) *Capital Theory*, Vol. 1-3 / Ch. Bliss, A.J. Cohen, G.C. Harcourt // Edward Elgar Publishing Limited, Bodmin, Cornwall, 2005.
4. Kurek B. *Hipoteza deterministycznej premii za ryzyko: rozprawa doktorska* / B. Kurek // Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kraków, 2007.

Феєр Оксана Валеріївна,

к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму,
Мукачівський державний університет

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ

Розвиток економіки регіону є одним з провідних напрямків державної політики, оскільки на даному рівні формується плацдарм, умови для соціального і економічного розвитку країни та підвищення рівня життя її населення. Досягнення такого результату можливе за рахунок системної роботи за всіма напрямками і особливе місце належить активній підприємницькій діяльності.

На сьогоднішній день бізнес функціонує в нових умовах, в яких йому ще не доводилось працювати, в умовах війни. Війна суттєво вплинула на всі сфери, видозмінила їх, спричинила пошук нових форм виживання і функціонування. На початку війни підприємці зіштовхнулись з необхідністю прийняття швидких управлінських рішень про припинення своєї діяльності або знаходити нові шляхи для подальшого функціонування. На ці рішення вплинули такі умови як місцезнаходження бізнесу (частина бізнесу залишилась на підконтрольних територіях, інша, де велись активні бойові дії, можливість релокації), виїзд частини

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>